

70 ปี อาจารย์ป๋วย

9 มีนาคม 2529

ป๋วย จิ่งหวง

๘๐
๗/๖/๖๖

กราบอาจารย์

ประนมขลุ่ยขึ้น เพลงพระทองทวน
พระทองไทยโรยร่ำอยู่ร่ำจวน
อยู่ริมใจไม้มวลมาบูชา
มาบูชาตพิษฐานพานพิสูทธิ์
พานพิ เศษศรีพุทธรักษา
ที่รักสันติธรรมมันทุกวันมา
ทุกวันหมายใฝ่หาหนทางธรรม
หนทางไทย เป็นไท เป็นธรรมถ้วน
เป็นธรรมที่สมควรสังคมร่ำ
สังคมร่วมผ่อนร้อนรอนระกำ
ร่วมรู้แก่รู้ร่ำรู้ทำการ
รู้ทำกิจประสิทธิ์สิ่งอหิงสา
อโหสิณานาที่หยาบกร้าน
ที่หยาบกร้าวร้าวร้ายมลาย ฐาน
มาลัย ร้อยห้อยพานกรานกราบเท้า
กรานกราบท่านอาจารย์ป่วย อังภากรณ์
อ่ำไพกิจจานุสรณ์สิขร เขา
สิขร เขต เจ็ดสิบปีนิรันดรเนา
นิรันดรในใจเราให้ก้าวตาม ฯ

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

(เนื่องในโอกาสครบรอบ "70 ปีอาจารย์ป่วย" 9 มีนาคม 2529)

70 ปี
อาจารย์ป่วย
เมื่อ ๗๕ ปีที่แล้ว

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จัดพิมพ์

เนื่องในโอกาส " 70 ปี อาจารย์ป่วย "

9 มีนาคม 2529

70 ปีอาจารย์ปวย

ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่นสังคมไทย ความเปลี่ยนแปลงที่ว่านี้ ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคม ย่อมมีความขัดแย้ง มีผู้ได้ผลประโยชน์และก็มีผู้เสียผลประโยชน์เป็นธรรมดา ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงเช่นว่านี้ จะมีคนจำนวนหนึ่งที่กล้าพอที่จะออกมาพูดสิ่งที่เป็นสัจธรรมและเพื่อประโยชน์สุขของคนส่วนใหญ่

ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ เป็นหนึ่งในจำนวนคนที่กล้าพูด กล้าทำ ดังจะเป็นประจักษ์พยานตลอดชีวิตอันยาวนานของท่านไม่ว่าจะเป็นบทบาทของเสรีไทยผู้กู้ชาติ อย่างนายเข้ม เย็นยิ่ง เมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (2502-2514) บทบาทของนักการศึกษา ในตำแหน่งของคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2507-2525) และบทบาทของอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในสมัยมรสุมการเมือง (2518-2519)

ในการพูดและการกระทำของ ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ เพื่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยไปสู่สังคมที่เป็นธรรมมากขึ้นนั้น ได้ยึดหลักของ**สันติประชาธรรม** ดังจะเห็นได้จากข้อเสนอของท่านในนาม “นายเข้ม เย็นยิ่ง” ซึ่งเขียนจดหมายถึงจอมพลถนอม กิตติขจร (พื้ทำนุ) คัดค้านการรัฐประหาร 2514 ที่นำประเทศไปสู่ระบบของคณะปฏิวัติว่า “ให้ได้โปรดเร่งให้มีการศึกษาหมู่บ้านขึ้นเกิดโดยเร็วที่สุด... โปรดอำนวยการให้ชาวบ้านไทยเจริญมีสิทธิเสรีภาพตามหลักประชาธรรมสามารถเลือกตั้งสมาชิกขึ้นโดยเร็ว”

ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ ได้เสนอหลัก**สันติประชาธรรม**หรือประชาธรรมไทย โดยสันติวิธีไว้เมื่อ 2515 ในขณะที่สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่วิกฤตการณ์ของการขัด

แย้งทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างรุนแรงของช่วง 2516-2519 ดร.ป๋วย กล่าว
ว่า “ประชารธรรมเป็นคำที่ผมต้องการใช้มากกว่าประชาธิปไตย เพราะในวงกรม
เมืองนั้น คำว่าประชาธิปไตยใช้กันจนเพี้ยน เช่นในโรงเรียนไทย แม้จะอยู่ในระบบ
เผด็จการเขาก็ยังสอนให้นักเรียนท่องว่าประเทศไทยเป็นเสรีประชาธิปไตยอีกประ
การหนึ่งการเป็นประชาธิปไตยไทยนั้น ถ้าไม่อาศัยหลักธรรมแล้ว ย่อมไม่
สมบูรณ์และบกพร่องแน่ เพราะถึงแม้เราจะปกครองกันด้วยเสียงข้างมาก ถ้าเสียงข้าง
มากโน้มเอียงไปเชิงพาลแล้ว ก็ถ้าจะเปิดโอกาสให้เสียงข้างน้อยสามารถถกเถียง
เรียกร้องให้มีสิทธิและออกความเห็นได้จึงจะเป็นธรรม”

ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2518-2519 ดร.
ป๋วย อึ้งภากรณ์ ต้องเผชิญกับมรสุมการเมืองอย่างหนักหน่วงทั้งจากฝ่ายซ้ายและ
ฝ่ายขวาของการเมืองไทยที่โหมกระหน่ำปิดทางเลือกแห่งสันติประชาธรรม
วิกฤตการณ์ครั้งนั้นเป็นผลให้ท่านต้องเดินทางออกไปพำนักอยู่ในประเทศอังกฤษ
ตั้งแต่ 6 ตุลาคม 2519

ในวันที่ 9 มีนาคม 2529 นี้ ดร.ป๋วย อึ้งภากรณ์ มีอายุครบรอบ 70 ปี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตระหนักในคุณธรรมความดีของท่านจึงให้จัดงานเฉลิม
ฉลองขึ้น เพื่อน้อมรำลึกถึงเกียรติคุณและคุณงามความดีที่ท่านทำประโยชน์ให้
แก่มหาวิทยาลัยและประเทศชาติ เป็นการเผยแพร่ผลงานด้านกว้างของท่านให้คนรุ่น
ใหม่ทั้งนักศึกษาและประชาชนทั่วไปได้รู้จัก และเพื่อหารายได้จากผู้มีจิตศรัทธาเชื่อ
มั่นในความเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อสังคมที่เป็นธรรม โดยหลักสันติประชาธรรม
ได้ร่วมกันบริจาคสมทบทุนสร้างอนุสรณ์รูปปั้นและห้องสมุดป๋วย อันจะเป็น
เครื่องรำลึกถึงคุณงามความดีของบุคคลที่กล้ายืนอยู่กับความจริง และเป็นการสืบทอดผล
งานทางวิชาการตลอดจนความคิดของท่าน และท้ายที่สุดก็เพื่อเป็นการเตรียมงาน
ก่อนการฉลองอายุครบ 6 รอบ ของ ดร.ป๋วย อึ้งภากรณ์ ที่จะเวียนมาอีกครั้งใน
วันที่ 9 มีนาคม 2531

ชีวประวัติโดยย่อ

นายปวย อังภากรณ์ เกิดเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2459 ที่ตลาดน้อย กรุงเทพมหานคร บิดาชื่อ นายซา เป็นชาวจีนอพยพเข้าเมืองไทย มีอาชีพขายส่งปลา มารดาชื่อ นางเซาะเซ็ง มีเชื้อไทย-จีน ครอบครัวนายซาและนางเซาะเซ็งมีบุตร 7 คน ชาย 5 คน และหญิง 2 คน นายปวยเป็นบุตรคนที่ 4

เมื่อนายปวยอายุ 10 ขวบ บิดาได้ถึงแก่กรรม จึงตกเป็นหน้าที่มารดาต้องเลี้ยงดูบุตรธิดาทั้งหมด นายปวย เข้าศึกษาที่โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกภาษาฝรั่งเศส ทำคะแนนได้ดีเยี่ยมในวิชาภาษาฝรั่งเศสและคณิตศาสตร์ เมื่อจบการศึกษาในปี 2475 นายปวยได้รับเลือกเป็นครูสอนหนังสือที่โรงเรียนอัสสัมชัญ นายปวยเริ่มอาชีพครูเมื่ออายุ 17 ปี ได้รับเงินเดือน 40 บาท (เสมือนพนักงานที่รับราชการสมัยนั้น ได้รับเงินเดือนขั้นต้น 15 บาท) นายปวยแบ่งให้มารดาเดือนละ 30 บาท และเก็บไว้ใช้ส่วนตัว 10 บาท

นายปวยเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง โดยยังเป็นครูอยู่ และได้ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตปี 2480 จึงเริ่มอาชีพใหม่ โดยเป็นล่ามให้กับอาจารย์ฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี 2481 เมื่อนายปวยอายุ 23 ปีได้สอบแข่งขัน และได้ทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อทางเศรษฐศาสตร์และการคลังที่ London School of Economics ของมหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ ได้ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งในปี 2484 ทำให้ได้รับทุน Leverhulme Studentship เพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาเอกทันที

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง นายปวย เข้าร่วมขบวนการเสรีไทยในประเทศไทย อังกฤษ โดยอาสาสมัครเข้าทำงานใน British Army Pioneers Corps ทำงานติดต่อระหว่างไทยกับสัมพันธมิตร ใช้ชื่อรหัสว่า “แซม” นายปวยเข้าประเทศไทยโดยกระโดดร่มลงที่ชัยนาทและถูกเจ้าหน้าที่จับกุมนำส่งตัวเข้ากรุงเทพฯ งานสำคัญครั้งนั้นคือ การติดต่อส่งข่าวทางวิทยุให้ฝ่ายสัมพันธมิตร นายปวยได้ทำหน้าที่นั้นจนถึงเดือนพฤษภาคม 2488 จึงได้รับอนุญาตให้กลับอังกฤษและได้รับการเลื่อนยศเป็นนายพันตรีแห่งกองทัพอังกฤษ

Dr. [unclear]

ณ ประเทศอังกฤษ นายป๋วยได้เขียนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเกี่ยวกับการควบคุมตึกๆ เริ่มเขียนปี 2489 และสอบปากเปล่าเสร็จปลายปี 2491 แต่กรมสมุทรการ เมืองทำให้เลื่อนเวลารับปริญญาเอกเป็นปี 2492 นายป๋วยได้แต่งงานกับ นางสาวมารี-กาเร็ต สมิธ มีบุตรชายรวม 3 คน

นายป๋วยเข้ารับราชการในกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ในปี 2492 และดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติในปี 2496 เมื่อดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ได้ 7 เดือนเศษ เนื่องจากไม่ยอมดำเนินนโยบายลู่ตามลวจึงต้องออกจากตำแหน่งนี้ไป ในปี 2499 นายป๋วยต้องเผชิญกับอำนาจมืดและอิทธิพลทางการเมือง ทำให้ต้องจากประเทศไทยไปรับตำแหน่งที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจการคลังประจำสถานเอกอัครราชทูตไทยในอังกฤษ ระหว่างนี้ได้มีส่วนช่วยให้ไทยขายตึกและยางพาราแก่อังกฤษและประเทศในยุโรปได้มากขึ้น เมื่อไทยได้เข้าเป็นสมาชิกสภาพติบุกระหว่างประเทศ นายป๋วยได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนประเทศไทย และได้รับเลือกเป็นประธานสภาตึกระหว่างประเทศในปี 2501-2502

ปี 2501 นายป๋วยได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และในปี 2502 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอีกตำแหน่งหนึ่ง ปลายปี 2502 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย อยู่ในตำแหน่ง 12 ปี โดยได้ขอลาออกหลายครั้งหลายคราแต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายป๋วยได้เสริมสร้างความมั่นคงให้แก่วระบบการธนาคารพาณิชย์ และสิ่งสำคัญกว่าอื่นใด คือได้ป้องกันก้นการเมืองมิให้เข้าไปใช้อิทธิพลในการกำหนดนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ นายปวยยังดำรงตำแหน่งในหน่วยงานและคณะกรรมการที่สำคัญอีกหลายชุด ทำงานอุทิศตนให้แก่บ้านเมืองจนได้รับรางวัล รามอน แมกไซไซ ในปี 2508

นายปวยรับตำแหน่งคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี 2507 ได้ปฏิรูปรองานสำคัญ 2 ด้านคือ การปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรี และการผลิตอาจารย์ ซึ่งเป็นผลให้จำนวนอาจารย์ประจำในคณะฯ ซึ่งมีเพียง 4 คน ในปี 2507 เพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 90 คน ในปีการศึกษา 2518 นอกจากนั้นได้เริ่มหลักสูตรปริญญาโท ซึ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษ และริเริ่มโครงการบัณฑิตอาสาสมัคร

สิ่งที่นายปวยย้ำอยู่เสมอคือ ความเป็นธรรมในสังคม และเสรีภาพของประชาชน นายปวยต้องการเห็นเมืองไทยเปลี่ยนแปลงโดยสันติวิธี และยึดหลัก "ธรรมคืออำนาจ" มิใช่ "อำนาจคือธรรม" ดังจะเห็นจากพฤติกรรมส่วนตัวและข้อเขียนในจดหมาย "นายเข้ม เย็นยิ่ง" และบันทึกประชารธรรมโดยสันติวิธี จากข้อเขียนนั้นทำให้ นายปวยต้องไปสอนหนังสือ ณ มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ แต่ถึงกระนั้น เสียงข่มขู่เอาชีวิตก็ยังไปถึงประเทศอังกฤษ จึงได้ลาออกจากคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และที่ปรึกษากระทรวงการคลัง เมื่อเดือนสิงหาคม 2515 หลัง ตุลาคม 2516 นายปวยได้กลับมาเป็นอาจารย์พิเศษประจำคณะเศรษฐศาสตร์ และรับตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2518 ต่อมาเมื่อ 6 ตุลาคม 2519 นายปวยได้เผชิญกับมรสุมทางการเมืองอีกครั้ง จึงไปพำนักอยู่ ณ ประเทศอังกฤษ จนถึงปัจจุบันนี้

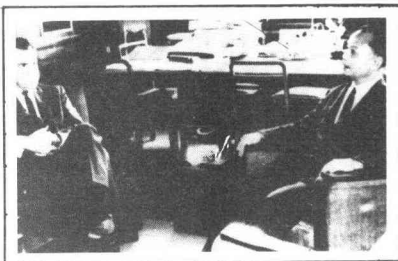
โครงการห้องสมุด ป่วย อิงภากรณ์

เมื่ออาจารย์ป่วยเข้ารับตำแหน่งคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ในปี 2507 ท่านได้วางแนวทางพัฒนาคณะเศรษฐศาสตร์โดยใช้นโยบายหลักดังต่อไปนี้

- (ก) สะสมอาจารย์ประจำ
- (ข) ปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรี
- (ค) ส่งเสริมการอ่านตำรา
- (ง) สนับสนุนผู้เข้าศึกษา

จากนโยบายดังกล่าวมานี้ ท่านได้พิจารณาเห็นว่า ห้องสมุด เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษาของคณะเศรษฐศาสตร์ เพราะห้องสมุดที่ดีย่อมเป็นสิ่งดึงดูดให้อาจารย์และนักศึกษาสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และแสวงหาความก้าวหน้าในวิชาการด้วยการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างกว้างขวาง ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาการศึกษาของคณะฯ อาจารย์ป่วยจึงได้จัดตั้งห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2508 ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนจากมูลนิธิธอร์คิก-เฟลเลอร์ เอสแคป (หรืออีคาพีในสมัยนั้น) และบรรดาศิษย์เก่าทั้งหลายได้ร่วมกันบริจาคเงิน หนังสือ และอุปกรณ์ห้องสมุด ในระยะเริ่มแรกห้องสมุดมีหนังสือประมาณ 2,000 เล่ม ต่อมากิจการห้องสมุดได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ในระยะเวลา 20 ปีต่อมา ในปี 2528 ห้องสมุดมีหนังสือเป็นจำนวน 53,456 เล่ม วารสารวิชาการอีกกว่า 500 รายการ งบประมาณในการซื้อหนังสือและวารสารปีหนึ่ง ๆ ไม่ต่ำกว่า 5 แสนบาท มีผู้ใช้ห้องสมุดปีละประมาณ 2 แสนคน ทำให้ห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ได้ชื่อว่าเป็นห้องสมุดเฉพาะสาขาที่ดีแห่งหนึ่งของเมืองไทย

ด้วยเหตุที่จำนวนหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยต่าง ๆ จากทั่วโลกได้พรั่งพรั่งเข้าห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ

ไทย ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ห้องสมุดเป็นที่นิยมของผู้ใช้ห้องสมุดในสาขาวิชานี้ นักวิชาการจากต่างประเทศและในประเทศ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ต่างก็มีความต้องการใช้ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ทำให้สถานที่ห้องสมุดคับแคบ ที่นั่งอ่านไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ และโครงสร้างของตึกก็ไม่แข็งแรง เพราะไม่ได้วางแผนไว้สำหรับห้องสมุด จึงทำให้มีปัญหาในด้านน้ำหนักของหนังสือที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้ คณะกรรมการห้องสมุดปี 2523 จึงได้จัดทำโครงการห้องสมุดป่วย อังภาภรณ์ เสนอต่อมหาวิทยาลัย โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและขยายห้องสมุดเดิมที่มีอยู่ให้เป็นห้องสมุดเฉพาะสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ที่ทันสมัยที่สุดในภูมิภาคนี้ และเพื่อเป็นการเทอดเกียรติคุณแก่ อาจารย์ป่วย คณะกรรมการฯ จึงขออนุญาตเปลี่ยนชื่อห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ เป็น ห้องสมุด ป่วย อังภาภรณ์ เมื่อโครงการนี้สำเร็จเรียบร้อยแล้ว อาจารย์ป่วยก็ได้ตอบอนุญาตว่า "อนุญาตให้ใช้ชื่อผมในการขยายห้องสมุดของคณะเศรษฐศาสตร์ ผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงและยินดีให้ใช้ชื่อผมได้"

โครงการห้องสมุดป่วยนี้มิได้มุ่งแต่ขยายและปรับปรุงห้องสมุดแต่อย่างเดียว โครงการนี้ได้ตั้งเป้าหมายที่จะจัดเก็บผลงานต่างๆ ของอาจารย์ป่วย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และอื่น ๆ รวมทั้งงานที่มีผู้อื่นเขียนเกี่ยวกับตัวท่าน และจัดเก็บของใช้ส่วนตัว ของที่ระลึก ภาพถ่าย สไลด์ เทป วิดีโอ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ป่วยทั้งหมดมาเก็บรวบรวมไว้ใน Puey's Collection ซึ่งจะเป็นห้อง ๆ หนึ่งอยู่ภายในห้องสมุดป่วย ขณะนี้ Puey's Collection ได้มีบรรณารักษ์ดำเนินงานจัดทำดัชนีช่วยค้น และแยกประเภทเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ เมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้ว สามารถเปิดบริการให้ผู้สนใจในประวัติศาสตร์และผลงานอาจารย์ป่วยได้เข้าศึกษาค้นคว้าได้โดยสะดวก

ห้องสมุดได้ร่างโครงการห้องสมุดป้วย อังภากรณ์ เสนอมหาวิทยาลัยให้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาฉบับที่ 6 (2530 - 2534) โดยตั้งงบประมาณไว้เบื้องต้นประมาณ 3 ล้านบาทและวางแผนการดำเนินงานให้แล้วเสร็จ สามารถเปิดบริการได้ในวันที่ 9 มีนาคม 2531 ซึ่งเป็นวันครบรอบอายุ 72 ปีของอาจารย์ป้วย

แม้ว่าโครงการนี้จะได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาแล้ว แต่รัฐบาลคงไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ทั้งหมด เพราะสภาวการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันคงทำได้ยากยิ่ง คณะกรรมการห้องสมุดเศรษฐศาสตร์จึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากบรรดาศิษย์เก่าและผู้ที่เคยรัก ศรัทธาต่ออาจารย์ป้วย ได้โปรดให้การสนับสนุนโครงการห้องสมุดป้วย อังภากรณ์ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อเป็นการสนองตอบคุณงามความดีที่ท่านอาจารย์ป้วยได้ทำไว้ให้แก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และประเทศชาติจึงขอเชิญชวนท่านผู้มีจิตศรัทธา*บริจาคสมทบ โครงการห้องสมุดป้วย อังภากรณ์ ได้ที่

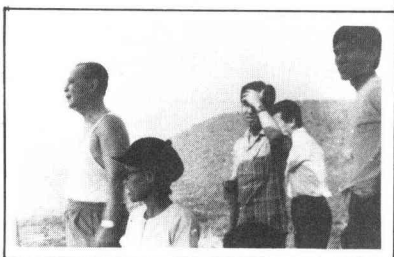
ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์

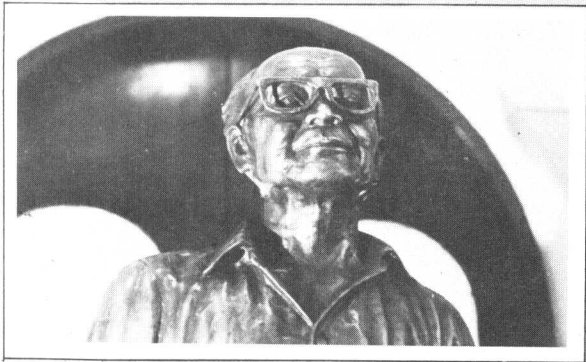
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กรุงเทพฯ 10200 โทร. 224-1380

ปัจจุบันนี้โครงการห้องสมุดป้วย และ Puey's Collection มีเงินที่ได้รับบริจาคไว้แล้วเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,048,784.59 บาท (ณ วันที่ 31 มกราคม 2529) เรายังขาดเงินดำเนินการอีกประมาณสองล้านบาทเศษ

*หมายเหตุ ผู้บริจาคจะได้รับใบเสร็จรับเงินของห้องสมุด ซึ่งสามารถใช้หักภาษีได้

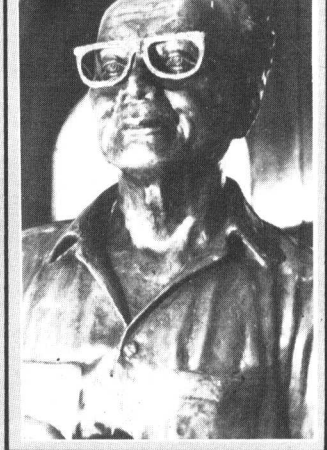
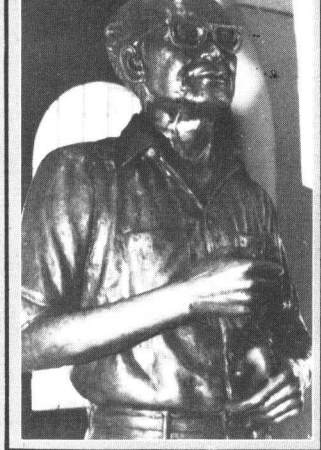

อนุสรณ์รูปปั้น อาจารย์ปวย

เราจะไม่แปลกใจเลยที่อาจารย์ปวยได้รับการยกย่องและเคารพนับถืออย่างกว้างขวางจากบุคคลในวงการเศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร แต่เป็นที่น่าแปลกใจยิ่งที่อาจารย์ปวยได้รับการเคารพยกย่องจากบุคคลในวงการศิลปะไทย ขึ้นนำอีกเป็นจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณมิเชียม ยิบอินซอย ศิลปินที่มีผลงานยอดเยี่ยมในด้านจิตรกรรมและประติมากรรม ได้กล่าวถึงอาจารย์ปวยด้วยความชื่นชมที่ได้มีส่วนสำคัญในการจัดสร้างหอศิลป์ พีระศรี ขึ้นจนเป็นผลสำเร็จ คุณมิเชียมกล่าวว่า “ศิลปินสมัยใหม่ควรคำนึงถึง ดร.ปวย ถ้าไม่มีท่านเราจะไม่มีหอศิลป์พีระศรี เป็นแกลเลอรีแห่งแรกในประเทศไทย” และยังกล่าวอีกว่า “ดิฉันชื่นชมในความอดทนของ ดร.ปวยมาก ตอนที่ท่านเป็นผู้ว่าฯ ท่านก็ได้สร้างคน และเป็นผู้มองการณ์ไกลโดยส่งคนหนุ่ม ๆ ไปต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ดิฉันไม่ทราบว่าทุกวันนี้ คนที่ท่านสร้างขึ้นมาจะยังนึกถึงท่านอยู่หรือเปล่า?”

คำกล่าวของคุณมิเชียม มีความหมายอย่างยิ่งในแง่ของความกตัญญูคุณเวทิตคุณที่มนุษย์พึงมีต่อผู้มีพระคุณ คุณมิเชียมเป็นผู้หนึ่งที่มีความรู้สึกและสำนึกในข้อนี้ ท่านจึงได้เสียสละเวลา กำลังกาย กำลังทรัพย์ ปั้นรูปอาจารย์ปวยขึ้นมาเพื่อมอบให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในโอกาสครบรอบ 50 ปีของการสถาปนามหาวิทยาลัย ทั้งนี้โดยการติดต่อของ ดร.พิริยะ ไกรฤกษ์ แห่งสถาบันไทยคดีศึกษา คุณมิเชียมได้ปั้นรูปอาจารย์ปวยในทำนองขนาดใหญ่กว่าตัวจริงเท่าครึ่ง เป็นรูปอาจารย์ปวยในสมัยที่ยังหนุ่ม และมีความสง่างามตามบุคลิกของท่าน เมื่อปั้นด้วยดินน้ำมันเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งมอบให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการหล่อและติดตั้งต่อไป

ขณะนี้รูปปั้นดังกล่าวได้หล่อด้วยบรอนซ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว และมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งให้ ดร.อรัญ ธรรมโน เป็นประธานกรรมการดำเนินการเรื่องรูปปั้น อ.ป๋วย ทั้งนี้โดยมี ดร.สุเมธ ชุมสาย เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบฐานที่ตั้ง โดยกำหนดจะนำรูปปั้น อ.ป๋วย ไปติดตั้งไว้ ณ อาคารวิจัย ศูนย์รังสิต ในช่วงปลายปี 2529 นี้ คณะกรรมการฝ่ายรูปปั้นอาจารย์ป๋วยมีหน้าที่จัดหาเงินและพิจารณาสถานที่และรูปแบบที่ตั้งรูปปั้นอาจารย์ป๋วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอนุสรณ์รูปปั้น อ.ป๋วย รวมทั้งค่าหล่อรูปและฐานที่ตั้ง เป็นเงินประมาณ 110,000 บาท คณะกรรมการฯ มีความประสงค์จะให้อนุสรณ์รูปปั้น อ.ป๋วย ครั้งนี้เป็นอนุสรณ์แห่งความระลึกถึงผู้มีพระคุณต่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นการแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาต่ออาจารย์ป๋วยที่บรรดาศิษย์ ญาติมิตร เพื่อนร่วมงาน และคนรุ่นหลังได้ร่วมใจกันเสียสละทุนทรัพย์เพื่ออนุสรณ์แห่งนี้

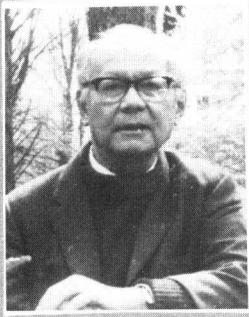
ด้วยเหตุดังกล่าวจึงขอเชิญชวนท่านทั้งหลายได้ร่วมบริจาคสมทบทุนอนุสรณ์รูปปั้น อ.ป๋วยได้ที

ดร.อรัญ ธรรมโน

อธิบดีกรมธนารักษ์

ถนนจักรพงษ์

กท. 10200 โทร. 281-6820

มูด นิธิดาจารย์ปวย

ด้วยมีผู้คุ้นเคย สนับสนุน ผู้เคารพนับถือ และบรรดาศักดิ์ศิษย์ ที่ระลึกถึงคุณงามความดีของท่านอาจารย์ปวย อึ้งภากรณ์ ได้ปรารภร่วมกันว่าน่าจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นเป็นที่ระลึกถึงท่านอาจารย์ปวย อึ้งภากรณ์ และก็ได้พร้อมใจกันมอบเงินสมทบเป็นทุนในการดำเนินการไว้จำนวนหนึ่ง ซึ่งผู้มอบต่างได้แสดงความเห็นร่วมกันว่าสิ่งที่ท่านอาจารย์ปวย อึ้งภากรณ์ รักมากที่สุดคือการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาชนบท ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของผู้สมทบทุน และเพื่อดำเนินการที่ดี มีประสิทธิภาพ จึงได้จัดตั้งเป็นมูลนิธิขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ แก่ นิสิตนักศึกษาของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ และการพัฒนาชนบท

3. เพื่อร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

4. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่อย่างใด

ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสมทบทุนมูลนิธิอาจารย์ปวย ขอเชิญบริจาคได้ที่
ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด สำนักงานใหญ่

ถนนพหลโยธิน

กทม. 10300

กำหนดจัดงานที่ระลึก "70 ปีอาจารย์ป๋วย"

ศุกร์ที่ 7 มีนาคม 2529 ณ หอประชุมเล็ก (ไม่เก็บค่าผ่านประตู)

13.30 - 16.30 น.

การอภิปรายเรื่อง

“ประเมินการใช้นโยบายการเงินและการคลังของ
รัฐบาลหลังสมัย อ.ป๋วย ถึงปัจจุบัน”

ผู้อภิปราย

: ดร.นิมิตร นนพพันธาวาทย์
ดร.ติเรก ปัทมสิริวัฒน์
ดร.วิจิตร สุพินิจ
ดร.โอฬาร ไชยประวัติ

ผู้ดำเนินการอภิปราย : อ.รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์

เสาร์ที่ 8 มีนาคม 2529 ณ ห้องคริสตัส โรงแรมควีนนาเชอฮาดัน

13.30 - 16.30 น.

การอภิปรายเรื่อง

“สถานการณ์การเมืองกับบรรยากาศการลงทุน”

ผู้อภิปราย

: ดร.อาณัติ อากาภิรม
ดร.วีรพงษ์ รามางกูร
นายพิชัย วาศนาสง
ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี

ผู้ดำเนินการอภิปราย : นายทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์

บัตรราคา

: 500 บาท รวมค่าเอกสารและอาหารว่าง น้ำชา-กาแฟ

กำหนดการจัดงานที่ระลึก "70 ปีอาจารย์ป้วย"

อาทิตย์ที่ 9 มีนาคม 2529

- 9.00 - 10.00 น. พิธีถวายสังฆทานพระสงฆ์จำนวน 10 รูป
- สถานที่ : หอประชุมเล็ก (หอศิลปวัฒนธรรม)
- 10.00 น. ทำนอธิการบดีเปิดงานนิทรรศการผลงาน อ.ป้วย และงานออกร้านขายหนังสือ
- สถานที่ : ด้านหน้าหอประชุมใหญ่

การแสดงภาคบ่าย ณ หอประชุมใหญ่ (ไม่เก็บค่าผ่านประตู)

- 13.30 น. - ทำนอธิการบดีกล่าวรำลึกถึงอาจารย์ป้วย และวัตถุประสงค์ การจัดงาน 70 ปีอาจารย์ป้วย
- 14.00 น. - รายการอ่านบทกวีสดุดีอาจารย์ป้วย
จัดโดย อ.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ
- 14.30 น. - "เพลงเพื่อชีวิต 4 ทศวรรษ" นำโดย เพ็ญศรี พุ่มชูศรี
สุเทพ วงศ์กำแหง ทนงศักดิ์ ภัคดีเทวา ธาณินทร์ อินทรเทพ และนักร้องรับเชิญร่วมสมัย
- 16.00 น. - รายการเพลงประสานเสียง จัดโดย คุณดุษฎี บุญทัศน์กุล
เพลงมอญดูดาว/แสงดาวแห่งศรัทธา/ศรียุธยา/สันติ-
ประชาธรรม/คิดถึง...คนดีที่อยู่ไกล
- 16.30-18.30 น. - การเล่น "กลอนลี้กวาประกอบมโหรี" นำโดย คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ นรนิติ เศรษฐบุตร นิภา บางยี่ขัน
ดวงใจ รวีปริษา ทวีสุข ทองถาวร ปรัชญา เวสารัชช
ศุภกิจ นิมมานนรเทพ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีการแสดงและจำหน่ายหนังสือที่เขียนโดย และเกี่ยวข้องกับศาสตราจารย์ ดร.ป้วย อังภาภรณ์ ในวันที่ 6-12 มีนาคม 2529 ณ ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ป่วย อังภาภรณ์ : ชีวิต งาน และความหลัง

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ บรรณาธิการ

ราคาเล่มละ 60 บาท

เป็นหนังสือที่สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดพิมพ์ขึ้นในวาระครบรอบ 70 ปีอาจารย์ป่วย เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ

ภาคที่หนึ่ง

ป่วย อังภาภรณ์ : ชีวิต งาน และความหลัง

1

ประกอบด้วยเรื่อง ป่วย อังภาภรณ์: ชีวิตและงาน, ป่วย อังภาภรณ์: เกิดวิประวัตติ, แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์การเมืองของอาจารย์ป่วย, บททดลองเสนอว่าด้วยความคิดทางจริยศาสตร์ของอาจารย์ป่วย อังภาภรณ์

ภาคที่สอง

ป่วย อังภาภรณ์ พันความหลัง

2

ประกอบด้วยเรื่อง บันทึกเรื่องชื่อ “ป่วย”, ผู้หญิงในชีวิตของแม่-แม่, แดกเนื้อนุ่มเมื่อ 2475, ทหารข้าวคราว, พระบรมวงศานุวงศ์และขบวนการเสรีไทย, เรียนให้เก่ง, เหลียวหลัง แลหน้า

ภาคที่สาม

ป่วย อังภาภรณ์ กับสงครามโลกครั้งที่สอง : บันทึกที่เพิ่งเปิดเผย

3

ประกอบด้วยเรื่อง ประมุขลิขิตว่าด้วยบันทึกของป่วย อังภาภรณ์, บันทึกที่เพิ่งเปิดเผยของป่วย อังภาภรณ์, พบคุณลุงบุญธรรม ปานแก้ว ผู้ช่วยชีวิตป่วย อังภาภรณ์ นอกจากนี้ยังมีภาคผนวก บรรณานุกรมงานของป่วย อังภาภรณ์ ประกอบด้วย

สนใจติดต่อสั่งซื้อได้ที่ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

9 มีนาคม 2529

“ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุน
การจัดงาน “70 ปีอาจารย์ป๋วย” มา ณ โอกาสนี้ ”

ผู้จัด “70 ปีอาจารย์ป๋วย” ● จัดพิมพ์โดย คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกและผู้จัด
และออกร้านขายหนังสือ ● พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นางสาวอรุณี อินทรสุขศรี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ●
ภาพปก - รูปเล่ม นายสมชาย สีวีระวิทย์

ขอขอบคุณ
คุณรรินทร อารีย์เจริญเลิศ (แพ่งสภา)
ศิลปศาสตร์ 2516
คุณพนิดา ปทุมรักษ์

• สันติประชาธรรม •

SLOW WALTZ

เพลงสันติประชาธรรม

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

เพลงสันติประชาธรรม ...

• คำร้อง : นายวิชาญ พงษ์ไพฑูริค

• ทำนอง : ปรีดี เจริญพรหมบุตร

◆ เพลงนี้แต่งขึ้น " สันติประชาธรรม " ...

นายวิชาญ พงษ์ไพฑูริค

6 มกราคม 2527

Blank musical staff lines.